

Elżbieta Bober

NOWE GOSPODARSTWA EDUKACYJNE NA MAPIE OPOLSZCZYZNY

Łosów 2025

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Elżbieta Bober

NOWE GOSPODARSTWA EDUKACYJNE NA MAPIE OPOLSZCZYZNY

Łosiów 2025

Materiał opracowany przez Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
Materiał dofinansowany ze środków UE w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
Instytucja Zarządzająca Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Elżbieta Bober

**NOWE
GOSPODARSTWA EDUKACYJNE
NA MAPIE OPOLSZCZYZNY**

Łosiów 2025

Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
ul. Główna 1, 49-330 Łosiów
tel. 77 44 37 100
oodr@oodr.pl

ISBN 978-83-66818-35-4

Tekst:
Elżbieta Bober

Zdjęcia:
Archiwum OODR

Skład i druk:
Drukarnia Remi
43-300 Bielsko-Biała, ul. Strażacka 35
www.remi.com.pl

WSTĘP

Szanowni Państwo,

Oddajemy w Państwa ręce kolejną część broszury poświęconej zagrodom edukacyjnym w województwie opolskim. Niniejsze wydanie stanowi uzupełnienie pierwszej publikacji wydanej w 2025 i prezentuje osiem nowych gospodarstw edukacyjnych, które dołączyły do sieci po opracowaniu poprzedniego zestawienia.

Zagrody edukacyjne to wyjątkowe miejsca, łączące działalność rolniczą, hodowlaną i ekologiczną z misją edukacyjną. Umożliwiają one bezpośredni kontakt z naturą, zwierzętami i roślinami, a także poznanie tradycyjnych metod pracy w rolnictwie. To przestrzeń, w której nauka spotyka się z praktyką, a uczestnicy – zarówno dzieci, młodzież, jak i dorośli – mogą doświadczyć życia na wsi, uczestniczyć w warsztatach rzemieślniczych, zbiorach plonów czy spotkaniach z lokalnymi producentami i pasjonatami tradycji.

Zagrody edukacyjne odgrywają ważną rolę w realizacji celów Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, który wspiera rozwój obszarów wiejskich, promuje edukację ekologiczną oraz zrównoważone formy rolnictwa i turystyki. Ich działalność wpisuje się w ideę budowania więzi między miastem a wsią, popularyzowania zdrowego stylu życia, ochrony środowiska oraz pielęgnowania dziedzictwa kulturowego regionu.

Najmłodszy goście uczą się tu w sposób naturalny i angażujący – odkrywając życie w zgodzie z przyrodą, poznając tradycje wiejskie i znaczenie pracy rolnika. Dorośli natomiast znajdują w tych miejscach inspirację do świadomego korzystania z zasobów natury oraz do odkrywania bogactwa lokalnych produktów i tradycji.

Zachęcamy Państwa do poznania nowych zagród edukacyjnych Opolszczyzny – miejsc, w których edukacja, przyroda i tradycja tworzą harmonijną całość, inspirując do nauki, współpracy i troski o wspólne dziedzictwo naszego regionu.

1. KOLOROWA FARMA

Właściciel: Malwina Węglińska-Rosińska

Adres: Pogorzela, ul. Zielone Ogrody 16,
49-332 Olszanka

Powiat: brzeski

Kontakt: tel. 696 039 969,
e-mail: kolorowafarma@wp.pl

PROGRAMY EDUKACYJNE REALIZOWANE W GOSPODARSTWIE:

- Odkrywanie świata zbóż
- Wykopki ziemniaków
- Jajka, kury i kurnik. Odkrywamy tajemnice cyklu życia

TEMATYKA ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH:

- Ekologia
- Przyroda
- Rękodzieło artystyczne
- Rolnictwo i zajęcia gospodarskie
- Zajęcia rekreacyjne
- Zajęcia sportowe

OPIS:

Kolorowa Farma znajduje się w Pogorzeli, w powiecie brzeskim. Gospodarstwo położone jest z dala od miejskiego zgiełku, na obszarze otoczonym malowniczą zielenią. Stanowi doskonale miejsce do wypoczynku i edukacji dla dzieci, które pragną zanurzyć się w świat natury i spędzić czas na świeżym powietrzu.

Na farmie znajdują się kolorowe domki, w których mieszkają liczne zwierzęta gospodarskie, takie jak króliki, kozy, gęsi, kury oraz żółw. Dzieci mają możliwość ich bezpośredniego poznania, co sprzyja nauce o hodowli oraz kształtowaniu poczucia odpowiedzialności za dobrostan zwierząt.

Oferta edukacyjna obejmuje również tematy związane z uprawą zbóż. Uczestnicy zajęć mogą zaobserwować, jak zboże rośnie na polu, jak przebiega jego zbiór i przetwarzanie na produkty spożywcze. Takie zajęcia nie tylko wzbogacają wiedzę dzieci, ale również dostarczają im cennych doświadczeń praktycznych.

Jednym z największych atutów Kolorowej Farmy jest duża, otwarta przestrzeń, która umożliwia swobodną zabawę i eksplorację. Dzieci mogą biegać, odkrywać nowe miejsca, cieszyć się świeżym powietrzem i bliskością przyrody.

Zagroda Kolorowa Farma to miejsce, w którym nauka w naturalny sposób przeplata się z zabawą. Dzieci zdobywają praktyczne umiejętności życia na wsi, rozwijają kreatywność, poznają zasady naturalności i uczą się szacunku do przyrody. To harmonijne połączenie edukacji, rekreacji i przygody.

2. RANCZO W DOLINIE ODRY

Właściciel: Henryk Henzel

Adres: Przewóz, ul. Krótka 3, 47-253 Przewóz

Powiat: kędzierzyńsko-kozielski

Kontakt: tel. 512 785 135,
e-mail: henrykhenzel@o2.pl

PROGRAMY EDUKACYJNE REALIZOWANE W GOSPODARSTWIE:

- Historia pracy konia
- Zamiana mleka w ser i masło – tradycyjne przetwórstwo

TEMATYKA ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH:

- Przetwórstwo produktów spożywczych
- Edukacja regionalna
- Kuchnia domowa
- Przyroda
- Rolnictwo i zajęcia gospodarskie
- Tradycyjna żywność
- Zajęcia rekreacyjne
- Zwyczaje i obrzędy

OPIS:

Ranczo w Dolinie Odry to wyjątkowe miejsce oferujące wypoczynek w otoczeniu natury, zwierząt i dobrego jedzenia. Położone w zacisznej miejscowości Przewóz, nad samą Odrą, ranczo stanowi idealną przestrzeń do relaksu i zdobywania wiedzy o życiu na wsi.

W ramach oferty edukacyjnej organizowane są zajęcia, takie jak „Historia pracy konia” oraz warsztaty „Zamiana mleka w ser i masło”, podczas których uczestnicy mogą zapoznać się z dawnymi technikami przetwórstwa spożywczego i spróbować własnoręcznie przygotować tradycyjne produkty z mleka.

Goście mogą także korzystać z szerokiej oferty rekreacyjnej – jazdy konnej, przejażdżek bryczką, zimowych kuligów, wizyty w mini zoo, a także wspólnego spędzania wieczorów przy ognisku. Spotkania z dziką przyrodą i piękne krajobrazy nad Odrą czynią to miejsce wyjątkowym.

Miejsce to słynie również z kuchni bazującej na własnych, lokalnych produktach. W menu znajdują się tradycyjne dania regionalne, w tym Ścierka Opolska i Germuszka, które zostały wpisane na Listę Produktów Tradycyjnych oraz zdobyły uznanie w konkursach kulinarnych.

Zagroda edukacyjna Ranczo w Dolinie Odry to miejsce, w którym tradycja, edukacja i przyjemność z wypoczynku łączą się w spójną całość. Dzieci i dorośli mogą poznać realia życia na wsi, lokalne zwyczaje oraz wartość samodzielnej pracy i kontaktu z naturą.

3. PASIEKA LEŚNE SKRZATY

Właściciel: Małgorzata Tarara

Adres: Kadłub Wolny, ul. Izydora Murka 18,
46-048 Zębowice

Powiat: oleski

Kontakt: tel. 691 074 448,
e-mail: tarara02@gmail.com

PROGRAMY EDUKACYJNE REALIZOWANE W GOSPO-DARSTWIE:

- Kocham kolorową jesień
- Bo olej to zdrowie

TEMATYKA ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH:

- Przetwórstwo produktów spożywczych
- Przyroda
- Rolnictwo i zajęcia gospodarskie
- Tradycyjna żywność
- Zajęcia rekreacyjne

OPIS:

Pasieka Leśne Skrzaty to rodzinne gospodarstwo edukacyjne położone w miejscowości Kadłub Wolny, którego historia sięga 1605 roku. Właścicielka wraz z mężem i synem prowadzi gospodarstwo zbożowe, w którym w ostatnich latach wprowadzono także uprawę roślin oleistych i motylkowych, takich jak rzepak i len.

Zajęcia „Bo olej to zdrowie” przybliżają uczestnikom tematykę roślin oleistych. Podczas warsztatów prezentowane są różnorodne gatunki nasion, w tym rzepak, len, czarnuszka, ostropest, lnianka, wiesiołek, słonecznik, konopie, kokos oraz ogórecznik. Uczestnicy mają okazję zobaczyć pokaz tłoczenia oleju na zimno oraz dowiedzieć się więcej o jego właściwościach i wartościach odżywczych. W gospodarstwie prowadzona jest również pasieka „Leśne Skrzaty”, która z czasem stała się integralną częścią gospodarstwa. Dla zapewnienia pożytku pszczołom właściciele posadzili liczne rośliny miododajne oraz założyli sad z porzeczkami, malinami, jeżynami i dyniami.

Program „Kocham kolorową jesień” skupia się na dyniach – warzywach o wielu gatunkach i zastosowaniach. Osoby biorące udział w warsztatach mogą zobaczyć, jak dynie rosną, poznać ich budowę, a także spróbować różnych odmian podczas degustacji.

Zajęcia w zagrodzie edukacyjnej odbywają się na świeżym powietrzu i są dostosowane do wieku uczestników. Przewidziane są również działania manualne oraz możliwość zakupu przetworów z gospodarstwa. Pasieka Leśne Skrzaty to miejsce łączące miłość do przyrody, edukację i praktyczne doświadczenie w harmonijnym środowisku.

4. BIORÓŻNORODNOŚĆ STOBRAWY

Właściciel: Józef Rogalski

Adres: Świerczów, ul. Brzeska 43, 46-112 Świerczów

Powiat: namysłowski

Kontakt: tel. 609 727 817,
e-mail: jozef.rogalski@o2.pl

PROGRAMY EDUKACYJNE REALIZOWANE W GOSPODARSTWIE:

- Bioróżnorodność ma różne oblicza
- Kto miód łyka, jak koń bryka
- Legenda o Bartniku Świercu i jego żonie Dąbrowie na Lipowym Wzgórzu
- Winobranie – zbiór winogron i historia Winnej Góry
- Zapomniane owoce i zioła

TEMATYKA ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH:

- Przetwórstwo produktów spożywczych
- Edukacja regionalna
- Ekologia
- Ginące zawody
- Przyroda
- Rolnictwo i zajęcia gospodarskie
- Tradycyjna żywność
- Zajęcia rekreacyjne
- Zwyczaje i obrzędy

OPIS

Gospodarstwo Bioróżnorodność Stobrawy to unikalne miejsce położone w dorzeczu rzeki Stobrawy, które łączy ochronę bioróżnorodności z lokalnym dziedzictwem kulturowym.

W zagrodzie edukacyjnej znajduje się „dziki sad” – wielogatunkowy i wieloodmianowy sad, w którym drzewa owocowe rosną w naturalnym, harmonijnym układzie. Znajdują się w nim jabłonie, grusze, wiśnie, czereśnie, morele, nektaryny, śliwy oraz zapomniane gatunki, takie jak: dereń jadalny, czarny bez, pigwa, aronia i jadalna jarzębina. Między rzędami drzew rosną rośliny nektarowe, a ponad 3000 krzewów lawendy tworzy środowisko sprzyjające owadom zapylającym. W zagrodzie znajduje się również pasieka, dostarczająca aromatycznego miodu, w tym wielokwiatowego o delikatnej nucie lawendy.

W ramach współpracy z Instytutem Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach wprowadzono uprawę malin i borówki amerykańskiej w systemie upraw współrzędowych, jako jednej z form agroleśnictwa. Rozwiązania takie wspierają zrównoważony rozwój oraz odbudowę aktywności biologicznej gleby. Projekt ten realizowany jest przez Grupę Operacyjną EPI i wyróżniony został w krajowych oraz europejskich programach innowacyjnych.

Gospodarstwo obejmuje także winnicę z wieloma odmianami winorośli oraz wiatę z tradycyjnym piecem chlebowym (po śląsku wielok), umożliwiającym wypiek chleba i suszenie owoców. Na terenie można znaleźć także ekspozycję dawnego sprzętu rolniczego oraz tablice edukacyjne nawiązujące do programów edukacyjnych realizowanych w zagrodzie.

5. LAWENDOWA ZAGRODA

Właściciel: Aleksandra Wierszak

Adres: Zębowice, ul. Oleska 7 A, 46-048 Zębowice

Powiat: oleski

Kontakt: tel. 781 966 168,

e-mail: aleksandra.wierszak@gmail.com

PROGRAMY EDUKACYJNE REALIZOWANE W GOSPODARSTWIE:

- Ziola czy chwasty - czyli zagrodowy zielnik
- Rękodzieło u farmera
- Jajko w kuchni i nie tylko
- Mleko w zagrodzie - farmerskie sery i masło

TEMATYKA ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH:

- Przetwórstwo produktów spożywczych
- Ekologia
- Przyroda
- Rękodzieło artystyczne
- Rolnictwo i zajęcia gospodarskie
- Tradycyjna żywność
- Zajęcia rekreacyjne
- Zwyczaje i obrzędy

OPIS:

Zagroda edukacyjna położona jest w pełnej uroku okolicy województwa opolskiego, na obszarze 19,52 ha, będącym dawnym folwarkiem historycznie powiązany z pobliskim pałacem. Miejsce to łączy w sobie tradycję oraz szacunek do przyrody, oferując spokój i bliskość natury.

W gospodarstwie prowadzona jest uprawa zbóż oraz winorośli, a także hodowla zwierząt. Głównym elementem jest chów kóz i krów mlecznych, z których mleka wytwarzane są sery rzemieślnicze według tradycyjnych receptur. Zwierzęta mają dostęp do naturalnych pastwisk na łąkach i polach, co gwarantuje im swobodę ruchu i zdrowie. Dodatkowo w zagrodzie znajdują się koń oraz kury, które dostarczają świeże jaja.

Tereny gospodarstwa sprzyjają ekologicznemu stylowi życia i są miejscem edukacji. Organizowane są tu warsztaty i zajęcia praktyczne, które uczą samowystarczalności, opieki nad zwierzętami oraz rękodzieła z wykorzystaniem naturalnych materiałów. W przypadku niekorzystnej pogody uczestnicy korzystają z przestronnej stajni.

Właściciele z pasją i szacunkiem pielęgnują tradycje oraz przyrodę, zapraszając gości do poznania życia na wsi i odpoczynku z dala od miejskiego zgiełku.

6. ALPAMIONNI - ALPAKI W SZEMROWICACH

Właściciel: Anna Miosga
Adres: Szemrowice, ul. Wiejska 1
46-380 Dobrodzień
Powiat: oleski
Kontakt: tel. 512 422 217,
e-mail: annamiosga@gmail.com

PROGRAMY EDUKACYJNE REALIZOWANE W GOSPODARSTWIE:

- **Jak to na wsi?! - kot, kury, króliki i alpaki - ścieżka edukacyjna**
- **Alpaki – żywa lekcja przyrody, warsztaty kreatywne i ognisko**
- **Alpakoterapia - spotkanie terapeutyczne z alpakami**
- **Świąteczna wioska alpaki z Mikołajem i zimowe warsztaty kreatywne**

TEMATYKA ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH:

- **Edukacja regionalna**
- **Ekologia**
- **Ginące zawody**
- **Inne**
- **Przyroda**
- **Rękodzieło artystyczne**
- **Rolnictwo i zajęcia gospodarskie**
- **Tradycyjna żywność**
- **Zajęcia rekreacyjne**
- **Zajęcia sportowe**
- **Zwyczaje i obrzędy**

OPIS:

Gospodarstwo Alpamionni to miejsce, gdzie hodowla alpak łączy się z edukacją i bliskością natury. Alpaki, cenione za wysokiej jakości wełnę, są sercem gospodarstwa. Zwierzęta są hodowane z troską, a podczas zajęć goście poznają zasady ich pielęgnacji i możliwości wykorzystania wełny.

Na terenie zagrody znajduje się ścieżka edukacyjna, prowadząca przez stodołę, w której łączą się tradycja, rzemiosło i pasja, oraz przez alpakarnię, kurnik, ogródek uprawiany naturalnie i pastwiska. Goście poznają życie na wsi, jego zależność od przyrody oraz tradycje rolnicze.

Oferta obejmuje spotkania indywidualne i grupowe, żywe lekcje przyrody, warsztaty kreatywne z wykorzystaniem wełny alpak, alpakoterapię, półkolonie oraz wydarzenia sezonowe, np. Świąteczną Wioskę Alpak.

Dla dzieci przygotowano plac zabaw z tyrolką i trampoliną, a w stodole kącik plastyczny. Dla osób szukających relaksu jest strefa wypoczynku z altaną i miejscem na ognisko.

Gospodarstwo jest dostępne dla wszystkich grup wiekowych, także osób z niepełnosprawnościami i seniorów. Pobyt tutaj sprzyja wyciszeniu, kontaktowi z naturą oraz zdobywaniu wiedzy o zwierzętach i tradycyjnym życiu na wsi. Wszystko prowadzone jest z pasją i szacunkiem do natury.

7. WIEJSKA MANUFAKTURA

Właściciel: Jessica Lochmajer

Adres: Niezdrowice, ul. Wiejska 13, 47-143 Ujazd

Powiat: strzelecki

Kontakt: tel. 885 347 888,

e-mail: wiejskamanufaktura13@gmail.com

PROGRAMY EDUKACYJNE REALIZOWANE W GOSPODARSTWIE:

- Apartamenty szczęśliwej kozy
- Ziołowe spa

TEMATYKA ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH:

- Ekologia
- Przyroda
- Rolnictwo i zajęcia gospodarskie

OPIS:

Wiejska Manufaktura to gospodarstwo edukacyjne położone miejscowości Niezdrowice, specjalizujące się w tradycyjnej hodowli kóz mlecznych oraz produkcji serów farmerskich, wyrobów zielarskich i pszczelarskich. Właścicielka łączy pasję do natury z edukacją, promując życie w harmonii ze środowiskiem naturalnym.

Oferta obejmuje szeroki wachlarz programów edukacyjnych dostosowanych do dzieci, młodzieży, dorosłych oraz seniorów. Warsztaty łączą teorię z praktyką, dając uczestnikom możliwość bezpośredniego kontaktu ze zwierzętami oraz poznania procesu produkcji serów i naturalnych kosmetyków. Przykładowe zajęcia to „Apartamenty szczęśliwej kozy”, podczas których uczestnicy poznają tajniki hodowli kóz, biorą udział w karmieniu oraz uczą się wytwarzania serów, oraz „Ziołowe spa” – warsztaty tworzenia naturalnych kosmetyków z własnoręcznie zbieranych ziół.

Zagroda położona jest w otoczeniu pól, łąk i lasów, co sprzyja nauce i relaksowi na łonie natury. Hodowanych jest 15 kóz mlecznych, kury oraz 8 uli z pszczołami. Uprawiane zioła i kwiaty wykorzystywane są do produkcji kosmetyków, octów i ziołomiodów.

Od 2022 roku Wiejska Manufaktura organizuje warsztaty edukacyjne w szkołach, przedszkolach i domach kultury, dbając o komfort i bezpieczeństwo uczestników. Kameralna atmosfera oraz indywidualne podejście sprawiają, że każde spotkanie jest niepowtarzalne. Właścicielka zaprasza do odkrywania uroków życia na wsi oraz korzystania z naturalnych, lokalnych produktów.

8. PASIEKA GUCIO - NIEZDROWICE

Właściciele: Agnieszka i Adrian Urbańczyk

Adres: Niezdrowice, ul. Kanałowa 14, 47-143 Ujazd

Powiat: strzelecki

Kontakt: tel. 665 382 641, e-mail: aaurbanczyk@gmail.com

PROGRAMY EDUKACYJNE REALIZOWANE W GOSPODARSTWIE:

- Zostań młodym pszczelarzem
- Pszczoły, historia i zdrowie
- Zajrzyj do ula – poznaj życie pszczoł, spróbuj miodu i odpocznij

TEMATYKA ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH:

- Pszczelarstwo
- Ekologia
- Tradycje rodzinne
- Przyroda
- Rękodzieło
- Zajęcia rekreacyjne
- Zdrowie i odżywianie
- Edukacja przyrodnicza

OPIS:

Pasieka Gucio to rodzinne gospodarstwo pszczelarskie z tradycjami sięgającymi 1990 roku, prowadzone przez Agnieszkę i Adriana Urbańczyków we wsi Niezdrowice. To miejsce, gdzie pasja do pszczół łączy się z edukacją i bliskością natury. Uczestnicy poznają tajniki życia pszczół, ich rolę w ekosystemie oraz sposoby ochrony tych niezwykle ważnych owadów.

Pasieka oferuje warsztaty, podczas których można zobaczyć ul od środka, poznać proces powstawania miodu, a także własnoręcznie wykonać świecę z wosku pszczelego. Gospodarze proponują także degustację naturalnych produktów prosto z ula oraz zajęcia dla szkół i grup, które sprzyjają zdobywaniu wiedzy w ciekawy i interaktywny sposób.

Dla gości stworzyli również możliwość relaksu na łonie natury podczas pikników rodzinnych i spotkań integracyjnych, a także specjalne programy dla firm, promujące ekologiczne podejście i zrównoważony rozwój.

Pasieka Gucio to miejsce otwarte dla wszystkich – od dzieci po seniorów, którzy chcą poznać świat pszczół, poczuć bliskość przyrody i zdrowo się zainspirować. Zapraszamy do odwiedzin i odkrywania fascynującego życia pszczół!

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
1. Kolorowa Farma	7
2. Ranczo w Dolinie Odry	11
3. Pasieka Leśne Skrzaty.....	15
4. Bioróżnorodność Stobrawy.....	19
5. Lawendowa Zagroda.....	23
6. Alpamionni – Alpaki w Szemrowicach	27
7. Wiejska Manufaktura.....	31
8. Pasieka Gucio Niezdrowice	35

Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
ul. Główna 1, 49-330 Łosiów
tel. 77 44 37 100
oodr@oodr.pl

ISBN 978-83-66818-35-4